

Inhalt

Περιεχόμενα Contents

- 8 Constantinos Papachristou**
Vorwort Πρόλογος Preface
- 11 Jost Hermand**
Widmung Αφιέρωση Dedication
- 12 Dora Markatou**
Einführung zu Person und Werk
Εισαγωγή στην προσωπικότητα και το έργο του καλλιτέχνη
Introduction to the Artist and his Work
- 57 Bildteil I. Κατάλογος Έργων I. Catalogue I.**
- 83 Maria Kakavoulia**
Die Offenbarung von Ideen bei Wassili Lepanto
Τα ιδεατά τοπία του Wassili Lepanto
The revelation of ideas in the Work of Wassili Lepanto
- 91 Bildteil II. Κατάλογος Έργων II. Catalogue II.**
- 117 Hans-Georg Gadamer**
Zu den Bildern des Malers Wassili Lepanto
Περί των ζωγραφικών έργων του Wassili Lepanto
On the Paintings of the Artist Wassili Lepanto
- 126 Bildteil III. Κατάλογος Έργων III. Catalogue III.**
- 151 Flavia Dietrich-England**
Landschaftsmalerei als Verteidigung der Natur im Werk von Wassili Lepanto
Η Τοπιογραφία ως υπεράσπιση της Φύσης στο έργο του Wassili Lepanto
Landscape Painting as a Defence of Nature in the Work of Wassili Lepanto
- 160 Bildteil IV. Κατάλογος Έργων IV. Catalogue IV.**
- 195 Norbert Werner**
Die Utopie des inneren Blicks
Η Ουτοπία της εσωτερικής Όρασης
The Utopia of the Inner View
- 204 Bildteil V. Κατάλογος Έργων V. Catalogue V.**
- 239 Wassili Lepanto**
Was den Ökologischen Künstler auszeichnet
Τι χαρακτηρίζει τον οικολογικά σκεπτόμενο καλλιτέχνη
The characteristics of an ecologically-inspired artist

- 247** Zur Biographie
Βιογραφία
Biography
- 279** Anhang
Παράρτιμα
Appendix
- 281** Werkverzeichnis
Εργογραφία
Index of Works
- 286** Weitere Werke in öffentlichen und privaten Sammlungen in Auswahl
Επιλογή επιπλέον έργων σε δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές
A selection of additional paintings in public and private collections
- 295** Bibliographie
Βιβλιογραφία
Bibliography
- 303** Photonachweis
Πηγές φωτογραφιών
Source of Photographs

W. LEPANTO

Ökologie ist die Lehre vom Oikos.

Oikos bedeutet Haus.

Haus ist ein Raum, in dem alles, was darin ist, in einer Ordnung steht;
in einer inneren Ordnung zu sich selbst und zu dem anderen.

Aus dieser Ordnung, die absolut ist, entsteht das Leben, wächst das Leben.

Der Himmel, die Sterne, alles zusammen, ist ein Oikos, ein Haus.

Die Welt, die Erde für sich, ist ein Oikos, ein Haus, wo Leben entsteht, Leben waltet.

Η Οικολογία είναι η επιστήμη του Οίκου.

Οίκος σημαίνει Σπίτι.

Το σπίτι είναι ένας χώρος,

εντός του οποίου το κάθε τι,

βρίσκεται σε τάξη, σε μια εσωτερική τάξη,

ως προς τον εαυτό του και ως προς το έτερο.

Από την τάξη αυτή, η οποία είναι απόλυτη,

δημιουργείται η ζωή, αναπτύσσεται ζωή.

Ο ουρανός, τα αστέρια, όλα αυτά μαζί, είναι

Ένας Οίκος, δηλαδή ένα σπίτι.

Ο κόσμος, η Γη αυτή καθεαυτή είναι ένας Οίκος,

ένα σπίτι, όπου δημιουργείται ζωή, όπου διοικεί η ζωή.

Ecology is the philosophy of the oikos.

Oikos means house.

A house is a space in which everything which is in it is part of an order:

An inner order which determines its relationship to itself and others.

From this order which is absolute life arises and life grows.

The world, the earth itself, is an oikos, a house where life is created, where life reigns.

II.

W. LEPANTO

Ökologische Kunst ist eine Geisteshaltung.
Anstelle der zerstörten Umwelt entwirft sie die Idee
einer Landschaft als positive Idee.

Η Οικολογική Τέχνη είναι μια πνευματική στάση.
Στη θέση του κατεστραμμένου περιβάλλοντος δημιουργεί την
ιδέα ενός τοπίου, ενός μοτίβου, σαν θετική ουτοπία.

Ecological art is a state of mind.
Instead of the destroyed environment it envisions the idea
of landscape as a positive ideal.

III.

W. LEPANTO

Die Ökologische Kunst stellt die ‚Welt wieder her‘,
die der moderne Mensch entstellt hat.
Der Künstler tut dies, um das Leben zu erhalten,
bis das Leben wiederkehrt.

Η Οικολογική Τέχνη «δια-μορφώνει εκ νέου τον κόσμο»,
τον οποίο ο σύγχρονος άνθρωπος «παρα-μόρφωσε».
Ο καλλιτέχνης το πράττει αυτό, για να διατηρήσει τη ζωή,
έως ότου η ζωή επανέλθει.

The ecological art restores the world which modern man has distorted.
The artist does this in order to preserve life,
until life returns.

W. LEPANTO

In der Ökologischen Kunst drückt sich eine verwandelte Auffassung der Welt von heute aus. Diese Kunst ist Opposition gegen die Denaturierung, Deformierung und Abstrahierung der Welt, gegen die Zerstückelung und Minimalisierung der Wirklichkeit der sichtbaren und empfundenen Welt.

Στην Οικολογική Τέχνη εκφράζεται μια διαφορετική αντίληψη του κόσμου στην σύγχρονη τέχνη. Αυτή η τέχνη αντιστρατεύεται την αφύσικη εξέλιξη, την παραμόρφωση του κόσμου, είναι ενάντια στον κατατεμαχισμό, την ελαχιστοποίηση της πραγματικότητας του ορατού και αισθητού κόσμου.

In the ecological art expresses itself a transformed premise of the world of our time. This art is an opposition against the denaturization, deformation and abstraction of the world, against the fractionizing and minimalizing of reality as we see and feel it.

Was den ökologischen Künstler auszeichnet

- Er ist nicht der Aussteiger, der Anmaßende, der schrankenlose Individualist, der Anstoßsuchende, der vermeintliche Mittelpunkt, der lediglich mit spitzfindigen Sophismen hantiert, sondern der Empörte gegen all jene, die Kunst ihrer Kraft, ihrer Macht, ihrer Schönheit berauben und sie verstümmeln.
- Er besitzt nicht spielende Willkür-Freiheit, er ist nicht ein Multiplikator des eigenen Ichs, sondern ein Namenloser, dessen Herz sich für die anderen müht; er ist die wohltätige Kraft, der alles umfassende Sinn, der Zugang zum unzugänglichen Licht, an dem wir alle teilhaben.
- Er ist nicht der Auserwählte, das Genie, das süchtig „freien“ Spielraum sucht, um sich auszutoben, sondern der nüchtern-einfach arbeitende Mensch, der ethisch und religiös Wissende, der mit Instinkt und Geist zugleich begabt ist, der die Gegenwart des Schönen in uns wachruft, der mit seiner Arbeit seiner Umwelt Sinn gibt und sie beglückt.
- Er ist nicht der Gespaltene, der Zerrissene oder der „Übermensch“ (denn das sind heute fast alle), sondern er ist der natürliche, integrierte, beharrend-ausdauernde Mensch, der die menschliche Natur umfasst und sich um Ganzheitlichkeit bemüht.

Τι χαρακτηρίζει τον οικολογικά σκεπτόμενο καλλιτέχνη

- Δεν είναι ο αντικοφορμιστής, ούτε ο επηρμένος, ο απεριόριστα ατομικιστής, ούτε αυτός που αναζητά να προκαλέσει σκάνδαλα, ούτε το υποτιθέμενο επίκεντρο του κόσμου, που μεταχειρίζεται ευρηματικές σοφιστείες, αλλά είναι εκείνος που εξεγείρεται ενάντια σε όλους εκείνους που στερούν την Τέχνη από τη δύναμή της, την εξουσία της, την ομορφιά της και την ακρωτηριάζουν.
- Δεν έχει την ελευθερία να παίζει με την αυθαιρεσία, δεν είναι ο πολλαπλασιαστής του δικού του Εγώ, αλλά είναι ένας ανώνυμος, η καρδιά του οποίου μοχθεί για τους άλλους· είναι η ευεργετική
- δύναμη, το πνεύμα που περικλείει τα πάντα, η πρόσβαση στο απρόσιτο φως, στο οποίο μετέχουμε όλοι.
- Δεν είναι ο επίλεκτος, το χαρισματικό ταλέντο, που με μανία αναζητά «ελεύθερο» χώρο, για να εκτονωθεί, αλλά ο νηφάλια απλά εργαζόμενος άνθρωπος, αυτός που ηθικά και θρησκευτικά γνωρίζει, που είναι προικισμένος ταυτόχρονα με ένστικτο και πνεύμα, που αφυπνίζει εντός μας την παρουσία του ωραίου, που δίνει με το έργο του νόημα στο περιβάλλον του και το κάνει ευτυχισμένο.
- Δεν είναι ο διχασμένος, ο κατασπαραγμένος ή ο «υπεράνθρωπος» (επειδή αυτό είναι

The characteristics of an ecologically-inspired artist

- He is not a society drop-out, pretentious, an unbound individualist, a provocateur, a self-styled focal point spouting sophistic words of wisdom, but someone who rages in indignation against all those who rob art of its energy, its power, its beauty, and thus mutilate it.
- He does not possess the freedom to play the despot, he is not an extender of his own ego, but someone whose inner core anonymously labours for others, a beneficial force, the all-encompassing meaning of life, an access to the inaccessible light we all partake in.
- He is not the chosen one, a genius addicted to limitless free expression, but a plain, sober, hard-working man with ethical and spiritual awareness, endowed with both instinct and intellect, who evokes the presence of beauty in us, and who, through his work, gives meaning and delight to those around him.
- He is not divided, torn by inner conflict, or a superhuman 'Übermensch' (as almost everyone today claims to be), but a natural, integrated, steadfast, focused person who embraces human nature and strives for wholeness.
- He is not bound to a particular social group, e.g. industry, advertising, a religious group, the

- Er ist nicht an eine bestimmte Gesellschaftsgruppe, etwa die Industrie, die Werbung, an eine Konfession, die Regierung, eine politische Partei usw. gebunden, sondern er ist allen Menschen verpflichtet.

- Was er gestaltet, ist nicht der Beweis eigener Autorität, seines verewigten Selbst, sondern notwendiges Ergänzungsstück zu einem vollkommeneren Leben für die anderen.

- Er denkt nicht in parteipolitischen, nationalen oder Nord-Süd-orientierten Maßstäben, richtet sich nicht an herrschenden Meinungen aus, sondern sein Werk vereinigt, erschließt innig das ganze Wesen des Menschen; er wendet sich mit seinem Werk an alle Menschen, die sonst nur getrennt werden; er schafft das bis jetzt noch nicht Geschaffene: die Kunst für alle Menschen.

- Er folgt nicht den Launen seines Egozentrismus, den wechselvollen Ausfällen seines Inneren auf dem Weg zu seinem Ruhm als Ausdruck seiner Willkür, sondern er gibt sich freiwillig höheren, allgemeineren, humaneren Anschauungen von Leben und Menschen hin.

- Er ist nicht die Schwäche, die Labilität, die Trägheit, der Müßiggang, der Stillstand, die Gleichgültigkeit, sondern die Stärke, der geschärfte Sinn, die

σχεδόν όλοι σήμερα), αλλά είναι ο φυσικός, ενσωματωμένος, με επιμονή και αντοχή εφοδιασμένος άνθρωπος, ο οποίος περιέχει την ανθρώπινη φύση, που επιδιώκει την πληρότητα.

- Δεν συνδέεται με μια συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα, όπως τη βιομηχανία, τη διαφήμιση, ένα θρήσκευμα, την κυβέρνηση, ένα πολιτικό κόμμα, αλλά αισθάνεται ηθική υποχρέωση απέναντι σε όλους τους ανθρώπους.

- Ό,τι δημιουργεί, δεν είναι η απόδειξη της δικής του αυθεντίας, του δικού του διαιωσιζόμενου εαυτού, αλλά αναγκαίο συμπληρωματικό στοιχείο μιας περισσότερο ολοκληρωμένης ζωής για τους άλλους.

- Δεν σκέπτεται με κομματικά και πολιτικά, εθνικά ή βόρεια ή νότια προσανατολισμένα κριτήρια, δεν προσαρμόζεται σε επικρατούσες απόψεις, αλλά με το έργο του συνενώνει, ενσωματώνει βαθιά όλη την ουσία του ανθρώπου· με το έργο του απευθύνεται σε όλους τους ανθρώπους, που κατά τα άλλα μόνο διαχωρίζονται· δημιουργεί εκείνο που δεν έχει δημιουργηθεί μέχρι τώρα: την τέχνη για όλους τους ανθρώπους.

- Δεν ακολουθεί τις κυκλοθυμικές διαθέσεις του εγωκεντρισμού του, τις ευμετάβλητες μεταπτώσεις της ψυχής του στην πορεία για τη φήμη του

government, a political party etc. but feels answerable to the whole of mankind.

- What he creates is not proof of his own authority, his immortalized ego, rather the indispensable complement to a more perfect life for others.

- He does not think along party-political lines, is not influenced by national criteria or those of the north-south divide, the dominant popular discourse. On the contrary, his work unites, sincerely discloses the very essence of man, strikes a chord with all those who are otherwise disconnected; he achieves what has not yet been achieved: art for all.

- He does not succumb to the whims of his egocentricity, the changing moods of his exaggerated sense of his own importance on the path to fame, but sacrifices himself willingly to the superior, more general, more human conception of life and humanity.

- He is not weak, unstable, lethargic, prone to idleness, stagnation, apathy, but is strong, astute, far-sighted, lucid, endowed with dynamic equilibrium.

- He does not attempt in his work to please at all costs, but is kind, loving, benign, the living force to change the world; he is the

- Weitsicht, die Klarheit, das dynamische Gleichgewicht.
- Er ist nicht derjenige, der mit seinen Produkten krampfhaft reizen will, sondern der Freundsche, der Liebliche, der Gütevolle, der lebendige Wille zur Verwandlung der Welt; er ist das Tageslicht, das sich herabsenkt, um mit seinem Strahl die Tiere, die Pflanzen, die Menschen zu erhellen, sie zu wärmen, zu vereinigen, das menschliche Handeln und Wissen in einer Erkenntnis zu leiten, um so auf eine höhere Qualität von Leben hinzuweisen, welche die Welt wieder an die Überwelt, die Erde wieder an den Himmel, den Menschen wieder an die universale Ordnung bindet.
 - Er ist nicht das Individuum, das Teil, das nur eine Monade ist, das zum Endlichen, zum Zeitlichen drängt, sondern er ist die Persönlichkeit, das heißt die Einheit, die Ganzheit, die zum Unendlichen, zum Zeitlosen strebt.
 - Er ist nicht ein Tobender, ein Lärmender, ein Gewalttätiger, ein Aggressiver, sondern er ist der Einsichtige, der Abwartende, der Ruhige, der Konzentrierte, der Liebende; er ist die vielfach gesteigerte Lebenskraft, die alles Sterbende in ihren Schoß nimmt und den Streit der Welt mit Milde, Weisheit und Hoffnung betrachtet.
 - Er ist nicht der Übersättigte, der Genießer, der im Luxus versinkt, der in Villen und Schlössern wohnt und in Limousinen chauffiert wird, sondern er ist der kärglich Ernährte, Schmä-
- σαν έκφραση της αυθαιρεσίας του, αλλά στρέφεται με τη θέλησή του σε ανώτερες, συνολικότερες, πιο ανθρωπιστικές αντιλήψεις για τη ζωή και τους ανθρώπους.
- Δεν είναι η αδυναμία, η αστάθεια, η αδράνεια, η απραξία, η στασιμότητα, η αδιαφορία, αλλά η δύναμη, η οξυμένη αίσθηση, το ανοιχτό βλέμμα, η διαύγεια, η δυναμική ισορροπία.
 - Δεν είναι εκείνος, ο οποίος με τα δημιουργήματά του θέλει με κάθε τρόπο να προκαλέσει, αλλά ο προσηνής και πράος, η ζωντανή θέληση για τη μεταμόρφωση του κόσμου, είναι το φως της ημέρας· που πέφτει για να φωτίσει με τις ακτίνες του τα ζώα, τα φυτά, τους ανθρώπους, να τους ζεστάνει, να τους ενώσει, να οδηγήσει τις ανθρώπινες ενέργειες και γνώσεις σε μια συνειδητότητα, που υποδεικνύει μια ανώτερη ποιότητα ζωής, που επανασυνδέει τον εδώ κόσμο με τον άνωθεν κόσμο, τη γη εκ νέου με τον ουρανό, τον άνθρωπο ξανά με την συμπαντική τάξη.
 - Δεν είναι το άτομο, το τμήμα, που είναι μόνο μια μονάδα, που πιέζει προς το τελικό, προς το χρονικά πεπερασμένο, αλλά είναι η προσωπικότητα, δηλαδή η ενότητα, η ολότητα, που τείνει στο άπειρο, στο διαχρονικό.
 - Δεν είναι ο μαινόμενος, ο θορυβοποιός, ο βίαιος, ο επιθετικός, αλλά είναι ο συνετός, αυτός που ξέρει να περιμένει, ο ήρεμος, ο συγκεντρωμένος, αυτός που αγαπά· είναι η πολλαπλά ανεπτυγμένη δύναμη ζωής, που δέχεται στους κόλπους της κα-
- light of day which shines to illuminate animals, plants, human beings, to warm them, to unite them, to direct human action and knowledge towards perception in order to reveal a superior sense of life which re-connects our world to the world above, the earth to the heavens, man to the universal order of things.
- He is not an individual, a part, a mere monad whose destiny is the finite, the temporary, but a personality, i.e. a unity which strives towards the infinite, the eternal.
 - He is not raging, noisy, violent, aggressive, rather reasonable, patient, calm, concentrated, loving. He is a magnified life-force which takes all that is moribund into his lap and who observes the discord in the world with gentleness, wisdom and hope.
 - He is not satiated, a hedonist drowning in luxury who lives in a mansion or a castle chauffeured around in a limousine, but lives frugally, endures insults, taxes himself to the full, is capable of renouncing, lives in harmony with those closest to him and with his fellow-men, who serves mankind, who creates beauty – since beauty, which no longer dares to be spoken of, is just as useful as, if not more useful than, the mere utilitarian.
 - He is not a romantic dreamer, an enthusiast, an unconscious prophet, an aesthetic illusionist, but he is mature, calm, strong, a uniting life-force, love, the rejuvenation of the earth.

hungen Ertragende, der sich Verausgabende, der Verzichtenkönnende, der sich mit seinen Nächsten und Mitmenschen verträgt, der den Menschen nützlich ist, der das Schöne schafft – denn auch das Schöne, von dem ihr nicht mehr zu sprechen wagt, ist ebenso nützlich wie das Nützliche, sogar viel nützlicher.

- Er ist nicht der romantische Schwärmer, der Enthusiast, der unbewusste Weissager, der ästhetische Illusionist, sondern er ist die Reife, die Ruhe, die Kraft, die Lebenseinheit, die Liebe, die Verjüngung der Erde.
- Er ist nicht derjenige, der artistisch inhaltslose Modernismen, Experimente anstellt, die als die spezifische „In“-Kunst von den offiziellen Kritikern und Museumsleuten hochgelobt und deshalb vom Staat, dem Establishment in jeder Weise gefordert wird, sondern derjenige, welcher der herrschenden Kulturindustrie den Rücken kehrt, weil er sieht, dass die so genannte Massenkultur die Menschen überhaupt nicht repräsentiert, sondern nur verdummt, indem sie diese Menschen immer stärker manipuliert und standardisiert, um sie somit zu einer einheitlichen Konsumschicht zusammenzuschweißen, die stets das Gleiche will.
- Er ist nicht der Alles-Wissende, der Intellektuelle, der Mächtige, der übermütige Schwätzer, sondern er ist der neue Mensch. Er ist die Sammlung, das Heimrufen aller Kräfte aus den zerstreuten Dingen der Erde hinein in sein Wirken. Er ist derjenige, der wissend lebt und lebend

θετί που πεθαίνει και παρακολουθεί τις έριδες του κόσμου με επιείκεια, σοφία και ελπίδα.

- Δεν είναι ο κορεσμένος, ο ηδονιστής, που κολυμπά στην πολυτέλεια, που διαμένει σε βίλλες και παλάτια και μετακινείται με λιμουζίνες με οδηγούς, αλλά είναι ο λιτά διατρεφόμενος, αυτός που υπομένει λοιδορίες, είναι αυτός που αναλώνεται, ο ικανός να στερηθεί, είναι αυτός που έχει καλή σχέση με τον πλησίον του και τον συνάνθρωπό του, ο χρήσιμος στους ανθρώπους, ο δημιουργός του Ωραίου – γιατί το Ωραίο, για το οποίο δεν τολμάτε πλέον να μιλήσετε, είναι το ίδιο χρήσιμο όπως το χρήσιμο, και μάλιστα πολύ πιο χρήσιμο.
- Δεν είναι ο ρομαντικός ονειροπόλος, ο ενθουσιώδης, αυτός που χωρίς να το συνειδητοποιεί προλέγει το μέλλον, δεν είναι ο γεμάτος ψευδαισθήσεις λάτρης της αισθητικής, αλλά είναι η ωριμότητα, η ηρεμία, η δύναμη, η ζωτική μονάδα, η αγάπη, είναι αυτός που κάνει τη γη νέα ξανά.
- Δεν είναι εκείνος, που διεξάγει καλλιτεχνικούς χωρίς περιεχόμενο μοντερνισμούς, πειράματα, τα οποία εξυμνούνται από αξιωματούχους τεχνοκριτικούς και ανθρώπους των μουσείων σαν την μοναδική τέχνη της εποχής του και γι' αυτό προωθούνται με κάθε τρόπο από το κράτος και το κατεστημένο, αλλά είναι εκείνος που στρέφει την πλάτη του στη επικρατούσα πολιτιστική βιομηχανία, γιατί βλέπει, ότι η λεγόμενη μαζική κουλτούρα δεν εκπροσωπεί καθόλου τους ανθρώπους, αλλά μόνο τους αποβλακώνει, με το να τους χειραγωγεί όλο και περισσότερο και να τους υποτάσ-

– He does not follow empty modern trends, engage in experiments which are raved about by the self-proclaimed critics and fashionable museum people and thus extensively promoted by the state and the establishment. Instead, he turns his back on the prevailing cultural scene, since he realizes that so-called mass culture in no way represents people, but stultifies them by ever-increasing manipulation and standardisation, in order to mould them into a uniform consumer group with a common desire.

– He is not omniscient, intellectual, all-powerful, an irrepresible prattler, but the new human being. He is pure concentration, converging all the forces from the scattered elements of the earth into his work. He lives consciously and consciously knows that the world is not there to be exploited, but that heaven and earth are a hallowed house, an 'oikos' in which we and the whole of creation wish to continue living. Through his benevolent perceptiveness he realises that creation continuously manifests itself through our love.

Wassili Lepanto

in: *Öko-Kunst?*

Zur Ästhetik der Grünen, 1989